ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН: ЛОИҲАИ НБО РОҒУН

МОНЕАҲОИ МУВАҚҚАТТИИ ОБИШӮР БАРОИ НИГАҲДОРИИ ТАҲШИНҲО

АРЗЁБИИ АВВАЛИЯИ ЭКОЛОГӢ

17 АПРЕЛИ СОЛИ 2026

ҶАМЪИЯТИ САҲҲОМИИ КУШОДАИ «НБО РОҒУН»
Душанбе, Тоҷикистон

Танҳо барои истифодари расмӣ

Мундариҷа

1. Муқаддима ... 3
2. Стандартҳои истифодашаванда ... 3
2.1. Стандартҳои миллӣ ... 3
2.2. Ӯҳдадориҳои байналмилалӣ ... 8
2.3. Стандартҳои байналмилалӣ ... 8
2.4. Ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳӣ ва мувофиқасозиҳо ... 9
3. Тавсифи лоиҳа ва ҳолати ибтидоии муҳити зист ... 9
4. Таъсироти эҳтимолии экологӣ ва иҷтимоӣ ва чораҳои зарурии коҳишдиҳӣ ... 17
5. Нақшҳо ва ӯҳдадориҳо ... 20
6. Барномаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоӣ (БИЭИ) ... 21
7. Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ ... 22

Ҷадвалҳо

Ҷадвали 1. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва ҳифзи иҷтимоӣ ... **Error! Bookmark not defined.**
Ҷадвали 2. Андозаҳои оббандҳои нав ... 14
Ҷадвали 3. Механизмҳои татбиқ ... **Error! Bookmark not defined.**

Расмҳо

Расми 1. Нақшаи умумии ҷойгиршавии оббанди Обишӯр ва иншооти поёнобии НБО-и Роғун. ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 2. Ҳавзаи обҷамъшавии Обишӯр (контури зард) ва шабакаи дренажӣ (ранги кабуд) ... 10
Расми 3. Сохтмони оббанди мавҷуда (солҳои 2010–2015) ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 4. Нишебии болообии оббанди мавҷуда (соли 2026) ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 5. Намунаҳои равандҳои кандашавӣ ва резиш дар нишебиҳои дара ... 12
Расми 6. Нишебиҳо камрастанӣ ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 7. Таҳшинҳои коллювиалӣ дар қаъри дара ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 8. Дараи Обишӯр болотар аз оббанди мавҷуда ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 11. Лоиҳаи консептуалии оббанди нав ... 14
Расми 10. Ҷойгиршавии чор оббанди нави пешниҳодшаванда ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 9. Навсозии оббанди мавҷудаи Обишӯр ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 12. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 1 ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 13. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 2 ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 14. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 3 ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 15. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 4 ... **Error! Bookmark not defined.**
Расми 16. Ҷойгиршавии маҳалҳои аҳолинишини мавҷуда ва собиқ дар наздикии дараи Обишӯр ... **Error! Bookmark not defined.**

Акронимҳо ва ихтисорот

БОР	Бонки осиёии рушд
БОСИ	Бонки осиёии сармоягузории инфрасохторӣ
БАС	Бонки аврупоии сармоягузорӣ
НФ	Намояндаи фармоишгар
МЭИ	Масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ
ҲМЗИСБ	Ҳифзи муҳити зист, соҳаи иҷтимоӣ, саломатӣ ва бехатарӣ
ИА	Иттиҳоди Аврупо
ҲҶТ	Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
МБШ	Механизми баррасии шикоятҳо
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
НИҲМТБ	Нақшаи идоракунии ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
АИЭ	Арзёбии ибтидоии экологӣ
ҶСК	Ҷамъияти саҳомии кушода
ГТЛ	Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
БУ	Бонки Умумиҷаҳонӣ

1. Муқаддима

Лоиҳаи Неругоҳи барқи обии (НБО) «Роғун» аз ҷониби ҶСК «НБО Роғун» дар дарёи Вахш, тақрибан 110 километр шарқтар аз шаҳри Душанбе татбиқ карда мешавад. Бевосита дар самти поёноби сарбанди қисман сохташудаи Роғун, ба соҳили чапи дарёи Вахш шохоби он — дарёи Обишӯр мерезад. Хусусиятҳои геологии дараи Обишӯр боиси дар он ҷамъ шудани миқдори зиёди сангрезаҳо ва лойқа гардидаанд, ки ҳангоми омадани селҳо ба ҳаракат медароянд. Бо назардошти макони рехтани дарёи Обишӯр ба дарёи Вахш, чунин ҷараёнҳои сангреза ва лойқа метавонанд ба порталҳои обпарто ва дигар иншооти НБО-и Роғун зарар расонанд, инчунин барои идомаи сохтмони ҳавзи обпарто таҳдид эҷод кунанд.

Барои коҳиш додани хатари хисорот дар дараи Обишӯр, тақрибан як километр болотар аз макони пайвастшавӣ бо дарёи Вахш, оббанде сохта шуда буд (Расми 1). Боришоти шадид дар баҳори соли 2024 боиси омадани селҳо ва обхезӣ гардиданд, ки ба ин оббанд ва толори мошинҳои НБО-и Роғун зарар расониданд. Толори мошинҳо дар давоми чанд ҳафта дубора ба кор даровarда шуд, ва оббанд бошад, дар соли 2025 таъмир ва баланд карда шуд. Аммо барои боз ҳам коҳиш додани эҳтимоли ҳодисаҳои оянда, ки метавонанд ба инфрасохтори НБО-и Роғун таҳдид кунанд, болотар аз оббанди мавҷуда оббандҳои иловагӣ (инчунин ҳамчун монеаҳои муваққатӣ барои нигоҳдории таҳшинҳо маълуманд) сохта мешаванд. Ҳадафи ин иншоот боздоштан ва суст кардани ҳаракати сангҳо ва лойқа, инчунин пешгирии зарари оянда ва пуршавӣ ва рехтани об аз оббанди мавҷуда мебошад.

Сохтмони НБО-и Роғун қисман аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ маблағгузорӣ мешавад ва ҳамаи лоиҳаҳое, ки аз Бонки Умумиҷаҳонӣ маблағ мегиранд, таҳти амали Чаҳорчӯбаи экологӣ ва иҷтимоии Бонк ва Стандартҳои экологӣ ва иҷтимоии (СЭИ) марбута қарор доранд. СЭИ1 (Арзёбӣ ва идоракунии таъсирҳои экологӣ ва иҷтимоӣ) гузаронидани арзёбии таъсирҳои экологӣ ва иҷтимоии лоиҳаҳоро, ки ба хатарҳо ва оқибатҳо мутаносиб бошад, инчунин муайян кардани чораҳоро барои пешгирӣ ё коҳиш додани таъсир то сатҳи қобили қабул талаб мекунад. Арзёбии экологӣ ва иҷтимоии лоиҳаи НБО-и Роғун аз ҷониби ширкати WSP UK омода шуда, аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ ва Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар охири соли 2025 нашр гардид.
Бо мақсади иҷрои талаботи СЭИ1, ҶСК «Роғун» Арзёбии ибтидоии экологиро (АИЭ) омода намуд, ки дар он таъсирҳои эҳтимолии сохтмони монеаҳои муваққатии нав барои нигоҳдории таҳшинҳо (оббандҳо) арзёбӣ шуда, чораҳо оид ба пешгирӣ ё коҳиш додани ин таъсирҳо муайян карда мешаванд. `

2. Стандартҳои истифодашаванда

Лоиҳа тибқи созишномаҳои байналмилалие, ки Тоҷикистон иштирокчии онҳо мебошад, стандартҳо дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва бехатарӣ, ки аз ҷониби ниҳодҳои молиявии байналмилалии дар ҳаммаблағгузорӣ иштироккунанда муқаррар шудаанд, инчунин қонунгузории миллӣ ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Тоҷикистон татбиқ карда мешавад.

2.1. Стандартҳои миллӣ

Дар Ҷадвали 1 қонунҳои Тоҷикистон, ки ба нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ дахл доранд, номбар гардида, инчунин ҳадафҳо ва аҳамияти онҳо барои лоиҳа оварда шудаанд.

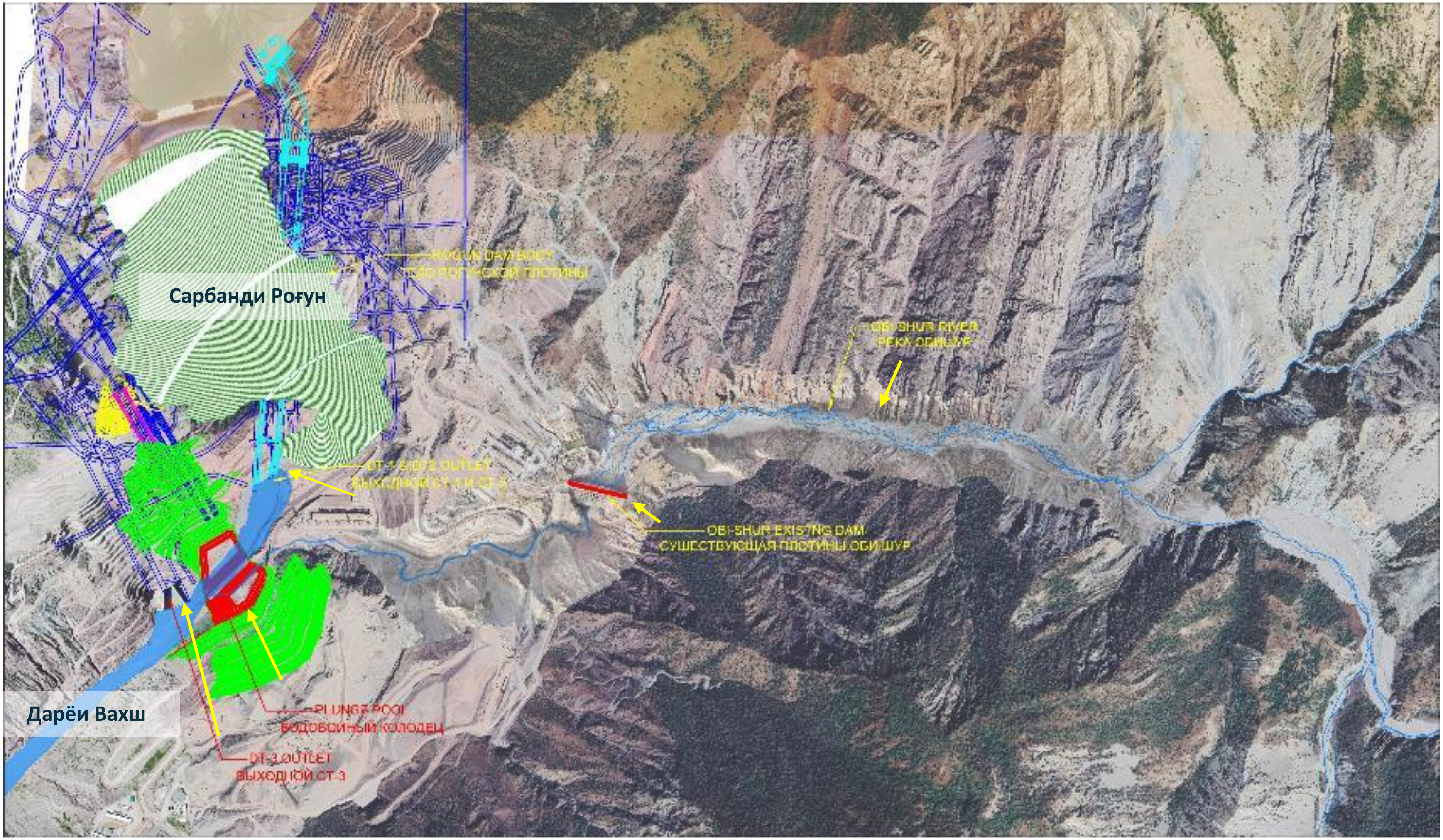

Расми 1. Нақшаи умумии ҷойгиршавии оббанди Обишӯр ва иншооти поёнобии НБО-и Роғун

Ҷадвали 1. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳифзи муҳити зист ва ҳифзи иҷтимоӣ

Санади қонунгузорӣ / Санади меъёрӣ-ҳуқуқӣ	*Ҳадаф /Вазифаҳои асосӣ*	*Татбиқпазирӣ нисбат ба Лоиҳа*
Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 1994, бо тағйиру иловаҳо аз соли 2003)	Ҳуқуқҳои шаҳрвандонро кафолат медиҳад ва аҳамияти ҳифзи муҳити зист ва ҳимояи иҷтимоиро, аз ҷумла ҳуқуқ ба ҳифзи саломатӣ (моддаи 39), ҳифзи муҳити зист (моддаи 43), манъи табъиз (моддаи 14), ҳифзи табиат (моддаи 22), ҳуқуқ ба муттаҳидшавӣ (моддаи 32) ва ҳуқуқ ба мурочиат (моддаи 37)-ро эътироф менамояд.	Ҳифзи ҳуқуқҳои шаҳрвандонеро, ки дар Лоиҳа кор мекунанд ва ё татбиқи он ба онҳо таъсир мерасонад, таъмин менамояд.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи муҳити зист» (аз 21 июли соли 2011, № 208)	Муқаррар менамояд, ки сиёсати экологии Тоҷикистон бояд ба чораҳои экологӣ дар асоси принсипҳои аз ҷиҳати илмӣ асоснокшуда афзалият диҳад, инчунин мутобиқати фаъолияти иқтисодӣ ва дигар намудҳои фаъолиятро, ки ба муҳити зист таъсир мерасонанд, бо ҳифзи табиат ва истифодаи оқилонаи захираҳо таъмин намояд. Принсипҳои ҳуқуқии татбиқшаванда, объектҳои ҳифз, ваколатҳо ва нақши Ҳукумат, Кумитаи ҳифзи муҳити зист, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва шахсони воқеиро муайян мекунад. Қонун инчунин чораҳоро оид ба таъмини ҳуқуқҳои ҷомеа ва шаҳрвандони алоҳида ба муҳити зисти бехатару солим пешбинӣ намуда, таъсиси низоми маҷмӯии экспертизаи экологӣ ва арзёбии таъсири экологии (АТЭИ) ҳар як қарор дар бораи фаъолиятеро, ки метавонад ба муҳити зист таъсири манфӣ расонад, талаб менамояд.	Масъалаҳои ҳифзи захираҳои табииро, ки дар рафти татбиқи лоиҳа метавонанд таҳти таъсир қарор гиранд, танзим менамояд.
Қонуни ҶТ «Дар бораи экспертизаи экологӣ» (аз 16 апрели соли 2012, № 818)	Принсипҳо ва тартиби гузаронидани экспертизаи экологиро муқаррар менамояд ва ба пешгирии таъсири зараровари фаъолияти тарҳрезишаванда ба муҳити зист, инчунин оқибатҳои иҷтимоию иқтисодии вобаста ба он нигаронида шудааст.	Муқаррар менамояд, ки ҳангоми гузаронидани арзёбӣ тибқи қонунгузории Тоҷикистон, гузаронидани экспертизаи мустақили экологӣ зарур аст. Лоиҳаи мазкур баррасӣ ва тасдиқро аз ҷониби Кумитаи ҳифзи муҳити зист (КҲМЗ) талаб намекунад.
Қонуни ҶТ «Дар бораи арзёбии таъсири экологӣ» (аз 18 июли соли 2017, № 1448)	Муқаррароти умумӣ дар бораи АТЭ, аз ҷумла принсипҳои арзёбии таъсири экологӣ; ваколатҳо ва вазифаҳои мақомоти давлатӣ; тартиби гузаронидани АТЭ, аз ҷумла талаботи ҳатмӣ ва марҳилаҳои раванд. Дар он инчунин нақш, ҳуқуқ ва вазифаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар раванди АТЭ, инчунин	КҲМЗ тасдиқ кард, ки барои лоиҳаи мазкур гузаронидани арзёбӣ талаб карда намешавад. **ААЭ**-и ҷорӣ дар ҳамон шакле омода шудааст, ки агар он ҳатмӣ мебуд ва инчунин мутобиқи талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ таҳия гардидааст.

Санади қонунгузорӣ / Санади меъёрӣ-ҳуқуқӣ	*Ҳадаф /Вазифаҳои асосӣ*	*Татбиқпазирӣ нисбат ба Лоиҳа*
	ҳуқуқи шаҳрвандон ба дастрасӣ ба иттилоот дар бораи АТЭ муайян шудаанд.	
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мониторинги экологӣ» (аз 25 марти соли 2011)	Қонуни мазкур асосҳои ташкилӣ, ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии таъмини мониторинги экологиро муайян менамояд.	Талаботро нисбат ба мониторинги таъсири эҳтимолии лоиҳа ба муҳити зист ва соҳаи иҷтимоӣ ба танзим медарорад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи аудити экологӣ» (аз 26 декабри соли 2011)	Қонуни мазкур принсипҳо ва тартиби гузаронидани аудитҳои экологиро муайян мекунад.	Талаботро нисбат ба ҳисоботдиҳӣ оид ба лоиҳа ва аудитҳо дар марҳилаи сохтмон ба танзим медарорад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи олами ҳайвонот» (аз 5 январи соли 2008) (бо тағйиру иловаҳое, ки бо Қонуни ҶТ аз 24.12.2022, № 1937 ворид карда шудаанд)	Принсипҳои умумии ҳифз, барқарорсозӣ ва истифодаи оқилонаи олами ҳайвонот. Он асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии фаъолияти соҳаро муқаррар намуда, ба ҳифз ва барқарорсозии захираҳои олами ҳайвонот таваҷҷуҳи аввалиндараҷа зоҳир менамояд.	Чораҳоро оид ба ҳифзи олами ҳайвонот дар ҳолате, ки агар он таҳти таъсир қарор гирад, пешбинӣ менамояд.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифз ва истифодаи олами наботот» (соли 2004, бо тағйиру иловаҳо аз соли 2008)	Қонуни мазкур принсипҳои сиёсати давлатиро дар соҳаи ҳифз ва истифодаи оқилонаи олами наботот муайян намуда, асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоиро дар ин соҳа муқаррар менамояд ва ба нигоҳдорию такрористеҳсоли захираҳои олами наботот нигаронида шудааст.	Дар ҳолати таҳти таъсири татбиқи Лоиҳа қарор гирифтани намудҳои арзишманди олами наботот, қабули чораҳоро оид ба ҳифзи онҳо талаб менамояд.
Кодекси ҷангали Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2011)	Танзими хоҷагии ҷангалро амалӣ намуда, ба ташкили истифодаи ҷангалҳо, нигоҳдорӣ ва ҳифзи онҳо, нигоҳдорӣ ва беҳтар намудани муҳити табиӣ, инчунин ҳифзи маҳсулоти чӯбу тахта ва маҳсулоти кишоварзӣ нигаронида шудааст.	Таъмини ҳифзи ҷангалҳоро дар ҳолате, ки агар онҳо дар раванди татбиқи Лоиҳа таҳти таъсир қарор гиранд, талаб менамояд.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи ҳавои атмосфера» (соли 2012)	Механизми иқтисодии ҳифзи ҳавои атмосфера, аз ҷумла ҳадафҳои он, манбаъҳои маблағгузории чорабиниҳо оид ба ҳифзи ҳавои атмосфера ва пардохтҳо барои ифлосшавии ҳавои атмосфераро (дар доираи меъёрҳои муқарраршуда ва берун аз он) муайян менамояд.	Таъмин намудани ҳифзи кормандони майдони сохтмон ва аҳолии маҳаллаҳои наздик аз таъсири манфӣ ба сифати ҳаво дар давраи сохтмон.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи хок»	Принсипҳои асосии сиёсати давлатӣ, асосҳои ҳуқуқии фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро бо мақсади истифодаи оқилона	Талаботро оид ба нигоҳдории хок дар ҳолатҳои имконпазир ҳангоми корҳои кушодани қабатҳои замин, захира кардан ва истифодаи дубораи

Санади қонунгузорӣ / Санади меъёрӣ-ҳуқуқӣ	*Ҳадаф /Вазифаҳои асосӣ*	*Татбиқпазирӣ нисбат ба Лоиҳа*
(аз 16 октябри соли 2009)	ва эҳтиёткоронаи хок, нигоҳдории сифат, ҳосилхезӣ ва ҳифзи он аз зуҳуроти манфӣ муайян менамояд, инчунин маҷмӯи муносибатҳои марбут ба ҳифзи хокро танзим мекунад.	он, агар эҳтимоли зарар дидани хок мавҷуд бошад, муайян менамояд.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи партовҳои истеҳсолӣ ва истеъмолӣ» (соли 2005, бо тағйироти охирин аз соли 2011)	Принсипҳои ҷамъоварӣ, нигоҳдорӣ, истифода, интиқол, безараргардонӣ ва гӯронидани партовҳоро муқаррар менамояд.	Нест кардани партовҳои санитарӣ бояд мувофиқи талаботи Қонуни мазкур амалӣ карда шавад.
Кодекси оби Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2000, бо тағйироти охирин аз соли 2012)	Принсипҳои идоракунии захираҳои об, додани иҷозатномаҳо, ҳалли баҳсҳо, банақшагирии истифодаи об ва пешбурди кадастрро муқаррар менамояд. Ба истифодаи оқилона ва ҳифзи захираҳои об аз ҷониби ҳамаи истифодабарандагони онҳо мусоидат мекунад, инчунин намудҳои ҳуқуқ ба истифодаи об, ваколатҳо ва вазифаҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро дар соҳаи тақсимоти захираҳои об байни истифодабарандагони гуногун, ситонидани ҳаққи истифода, банақшагирии истифодаи об, ҳуқуқ ба истифодаи об ва ҳалли баҳсҳо муайян менамояд.	Дар ҳолати зарурати истифодаи об, гирифтан ва истифодаи он бояд мувофиқи қонун амалӣ карда шавад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи оби нӯшокӣ ва таъминоти об» (29 декабри 2010	Доираи ҳуқуқӣ, ташкилотӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоиро барои таъминоти оби нӯшокӣ муқаррар мекунад. Давлат таъминоти оби нӯшокӣ ва бартарафсозии оби партовӣ, инчунин сифат ва бехатарии оби нӯшокиро кафолат медиҳад.	Кафолат медиҳад, ки кормандон бо оби нӯшокӣ бехатар таъмин шаванд ва партовҳои санитарӣ дуруст партофта мешаванд.
Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон № 1413 аз 30 майи 2017 (бо тағйиротҳои воридшуда бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон № 1762 аз 29 январи 2021	Ин Кодекс муносибатҳои иҷтимоиро дар соҳаи тандурустӣ танзим намуда, барои таъмини амалӣ шудани ҳуқуқҳои конститутсионии шаҳрвандон ва ҳифзи саломатии ҷамъиятӣ равона шудааст.	Ҳуқуқи кормандонро ба хизматрасонии тиббӣ таъмин мекунад
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттилооти	Асосҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии пешниҳоди иттилооти экологиро муайян намуда, ҳуқуқи	Ифшо ё паҳн кардани иттилоот дар бораи Лоиҳаро талаб намекунад.

Санади қонунгузорӣ / Санади меъёрӣ-ҳуқуқӣ	*Ҳадаф /Вазифаҳои асосӣ*	*Татбиқпазирӣ нисбат ба Лоиҳа*
экологӣ» (соли 2011)	шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро барои гирифтани иттилооти экологии пурра, саҳеҳ ва саривақтӣ муқаррар менамояд. Моддаи 4 ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилооти экологиро кафолат медиҳад ва Моддаи 8 шартҳои маҳдуд кардани чунин дастрасиро муайян мекунад.	
Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2016)	Талаботро барои корфармоён ва кормандон, аз ҷумла манъи табъиз, синну соли ҳадди ақал барои бо кор таъмин шудан, муносибатҳои меҳнатӣ, хусусияти ихтиёрии шуғл, музди меҳнати ҳадди ақал, рухсатиҳо, кори изофавақт, инчунин муқаррарот дар бораи ҳифзи ҳуқуқҳои занони ҳомила ва шахсони дорои уҳдадориҳои оилавӣ оид ба нигоҳубини кӯдакон ва тартиби ҳалли баҳсҳо байни кормандон ва корфармоёнро муайян менамояд.	Ҳифзи ҳуқуқҳои кормандон, занон ва кӯдаконро таъмин менамояд. Ба амалияи идоракунии захираҳои меҳнатӣ дар доираи Лоиҳа дохил карда шудааст.

2.2. Ӯҳдадориҳои байналмилалӣ

Уҳдадориҳои асосии байналмилалие, ки ба Лоиҳа татбиқ мегарданд, конвенсияҳои байналмилалии Созмони Ҷаҳонии Меҳнат (СҶМ) мебошанд, ки дар қонунгузории Тоҷикистон тасвиб шудаанд. Ба онҳо инҳо дохил мешаванд:

- Дар бораи меҳнати маҷбурӣ (C029) ва Дар бораи барҳам додани меҳнати маҷбурӣ (C105)
- Дар бораи ҳадди ақали синну сол (C138) ва Дар бораи шаклҳои бадтарини меҳнати кӯдакон (C182)
- Дар бораи табъиз дар соҳаи меҳнат ва шуғл (C111)
- Дар бораи озодии иттиҳодияҳо ва ҳифзи ҳуқуқ ба ташкилот (C087)
- Дар бораи ҳуқуқ ба ташкилот ва пешбурди гуфтушунидҳои дастҷамъӣ (C098)
- Дар бораи музди меҳнати баробар (C100)

Талаботи ин конвенсияҳо ба низоми танзими меъёрию ҳуқуқии Кодекси меҳнат ва дар навбати худ ба Тартиби идоракунии захираҳои меҳнатии лоиҳаи НБО Роғун ворид карда шудаанд.

2.3. Стандартҳои байналмилалӣ

Ба Лоиҳа стандартҳои институтҳои молиявии байналмилалии (ИМБ) гуногун, ки барои НБО-и Роғун маблағгузорӣ пешниҳод менамоянд ё пешниҳод кардани онро ба нақша гирифтаанд, татбиқ карда мешаванд. Ба онҳо, ҳадди ақал, инҳо дохил мешаванд:

- Бонки Умумиҷаҳонӣ: Чаҳорчӯбаи экологӣ ва иҷтимоӣ (2018) ва Стандартҳои экологӣ ва иҷтимоӣ (СЭИ), ки нисбат ба Қарзгирандагон татбиқ мешаванд. Таҷрибаи пешрафтаи байналмилалии соҳавии дахлдор Дастурамали умумии Гурӯҳи Бонки Умумиҷаҳонӣ оид ба ҳифзи муҳити зист, саломатӣ ва меҳнат (ҲМЗСМ), инчунин Дастурамал оид ба ҲМЗСМ ҳангоми истихроҷи маводи сохтмониро дар бар мегирад.

СЭИ дар Арзёбии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ (АТЭИ) барои НБО-и Роғун муфассал шарҳ дода шудаанд.

- Бонки Аврупоии Сармоягузорӣ (БАС): Чаҳорчӯбаи экологӣ ва иҷтимоӣ (ESSF), ки аз сиёсати соҳаи ЭваИ (2022) ва стандартҳои безнигаришудаи ЭваИ (2022) иборат аст, инчунин Дастурамали БАС оид ба масъалаҳои экологӣ, иқлимӣ ва иҷтимоӣ ҳангоми рушди гидроэнергетика (2019).

- Бонки Осиёии Рушд (БОР): Изҳороти сиёсат оид ба чораҳои муҳофизатӣ (2009) ва ҳуҷҷатҳои дахлдор оид ба чораҳои муҳофизатӣ.

- Бонки Осиёии Сармоягузориҳои Инфрасохторӣ (БОСИ): Чаҳорчӯбаи экологӣ ва иҷтимоӣ (2019, 2021, 2022 ва 2024).

- Стандартҳои дигар Қарздиҳандагон, аз ҷумла Бонки Исломии Рушд, Бонки Авруосиёии Рушд, Хазинаи Саудии Рушд (ХСР) ва Хазинаи Кувайт оид ба рушди иқтисодии араб.

2.4. Ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳӣ ва мувофиқасозиҳо

Кумитаи ҳифзи муҳити зист тасдиқ намуд, ки гирифтани ягон гуна иҷозатнома ё мувофиқасозии расмӣ талаб карда намешавад.

3. Тавсифи лоиҳа ва ҳолати ибтидоии муҳити зист

Ба ҳам пайвастани дарёҳои Обихингов ва Сурхоб дарёи Вахшро ташкил медиҳад, ки аз шимолу шарқ ба ҷанубу ғарб ҷорӣ шуда, қаторкӯҳҳои Қаротегин ва Вахшро аз ҳам ҷудо мекунад. Сарфи миёнаи бисёрсолаи солонаи об дар дарёи Вахш тақрибан 870 м³/с-ро ташкил медиҳад, ҳангоми сарфи ҳадди ақал 139 м³/с дар моҳи феврал ва сарфи ҳадди аксар — 1760 м³/с дар моҳҳои июл ва август. Шохобҳои асосии калони канории Вахш дар ҳудуди обанбори оянда дарёҳои Муҷихарф, Ҳакимӣ, Обигарм ва Дараиқумоқ мебошанд.

Сарчашмагирии асосии дарё бо фаровасии обу ҳавои гарм, одатан дар моҳи апрел, оғоз меёбад. Қуллаи обхезӣ дар дарёҳои камарбанди поёнии кӯҳӣ дар моҳи май, вақте ки обшавии асосии барф ба амал меояд ва боришоти фаровон мебоexternal, шурӯъ мешавад. Қуллаи дуюми обхезӣ ба моҳҳои июл ва август рост омада, аз обшавии барф ва ях дар баландкӯҳҳо ба вуҷуд меояд. Паст шудани обхезӣ нисбат ба баланд шудани он тадриҷан сурат мегирад ва то моҳи октябр давом мекунад. Сипас давраи пастобӣ оғоз меёбад, ки шаш моҳ давом мекунад. Дар ин давра оби дарёҳо аз ҳисоби обҳои зеризаминӣ таъмин мешавад. Шиддати шусташавии таҳшинҳои ковок дар ҳавзаи дарёи Вахш то 2900 т/км² мерасад; тиратобии миёна зиёда аз 4000 г/м³-ро ташкил медиҳад.

Водии Вахши Боло сохтори «муҳрамонанд» дошта, бо пайдарҳамии қитъаҳои танг ва васеъ тавсиф мешавад. Гузаришҳо байни қитъаҳо одатан тез ҳастанд. Қитъаҳои танги водӣ, ки «муҳраҳои тасбеҳ»-ро аз ҳам ҷудо мекунанд, одатан профили кӯндалангии V-шакл доранд. Водии дарё дар ин қитъаҳо ҳама ҷо ба ҷинсҳои бунёдӣ фурӯ рафта, бо террасаҳои сустинкишофёфта тавсиф мешавад. Агар террасаҳо мавҷуд бошанд ҳам, онҳо хеле танг (на бештар аз чанд даҳҳо метр) ва кӯтоҳ мебошанд. Қитъаҳои васеъшудаи водӣ бо профили кӯндалангии V-шакли хуб инкишофёфта ва бо инкишофи васеи террасаҳо тавсиф меёбанд. Дар баъзе ҷойҳо паҳноии «муҳраҳои тасбеҳ» ба 3,5–4 км мерасад.

Селҳо дар минтақаи лоиҳа падидаи хеле маъмуланд, ва хатари бавуҷудоии онҳо аз марҳилаи тарроҳии техникӣ, вақте ки сохтмони иншооти муҳофизатӣ дар ҷӯйбори Обишӯр баррасӣ мешуд, омӯхта мешавад. Дар ин шохоби соҳили чап обхезиҳои шадид ба қайд гирифта шудаанд, ки баъзеи онҳо ба басташавии муваққатии дарёи Вахш оварда расониданд. Аксари селҳо дар фаслҳои боронӣ дар моҳҳои май ва июн рух медиҳанд. Дар давраи байни солҳои 1971 то 1991 онҳо на камтар аз як маротиба дар як сол рух медоданд. Ҳаҷми ҳадди аксар тақрибан 3 100 млн $м^3$ дар соли 1983 ва 1185 млн $м^3$ дар соли 1992 арзёбӣ мешавад. Селҳо сарчашмаи омехта дошта, аз боришоти барфию пиряхӣ ва боронҳои сахт иборатанд. Манбаъҳои асосии ҷараёни сахти селҳо қабати бодхӯрда ва массивҳои қадимаи лағжиш мебошанд. Равандҳои дигар ярчҳо, солифлюксия ва эрозияи нишебиро дар бар мегиранд.

Дарёи Обишӯр ба дарёи Вахш аз соҳили чап бевосита поёнтар аз сарбанди НБО-и Роғун, дар наздикии порталҳои баромади толори мошинҳои Роғун ва қариб рост ба он ҷое мерезад, ки оби обпартоҳои асосӣ ба он ҷой мерезад (ниг. Расми 1). Баъзе қитъаҳои шохобҳои болоии Обишӯр бо нишебиҳои ҳамвортар ва қисман ҷангалпӯш тавсиф мешаванд, ва маҷро/соҳилҳо таҳшинҳои ковок ва шағал доранд (Расми 2). Дар қисми миёна (тақрибан 7 км) водии дарё қариб зери кунҷи рост тоб мехӯрад, ва нишебиҳои ҳамвор бо таҳшинҳои аллювиалӣ пӯшонида шудаанд. Водӣ дар қисми поёна (тақрибан 5,5 км) ва поёнтар аз сарбанд дараи тангро бо нишебиҳои нишеб ва қариб амудӣ ифода мекунад, ки аз таҳшинҳои аллювиалӣ ва ярчҳои зуд-зуд рухдиҳанда иборатанд. Дар маҷмӯъ, дарёи Обишӯр 13 шохоби доимӣ ва муваққатиро дар бар мегирад, ки ҳар яки онҳо ба ташаккулёбии ҷараёнҳои селӣ дар маҷрои асосӣ саҳм мегузоранд. Ҳаҷми умумии таҳшинҳои эҳтимолан ҷойивазшаванда дар ҳавза ба 60–65 миллион метри кубӣ арзёбӣ мешавад.

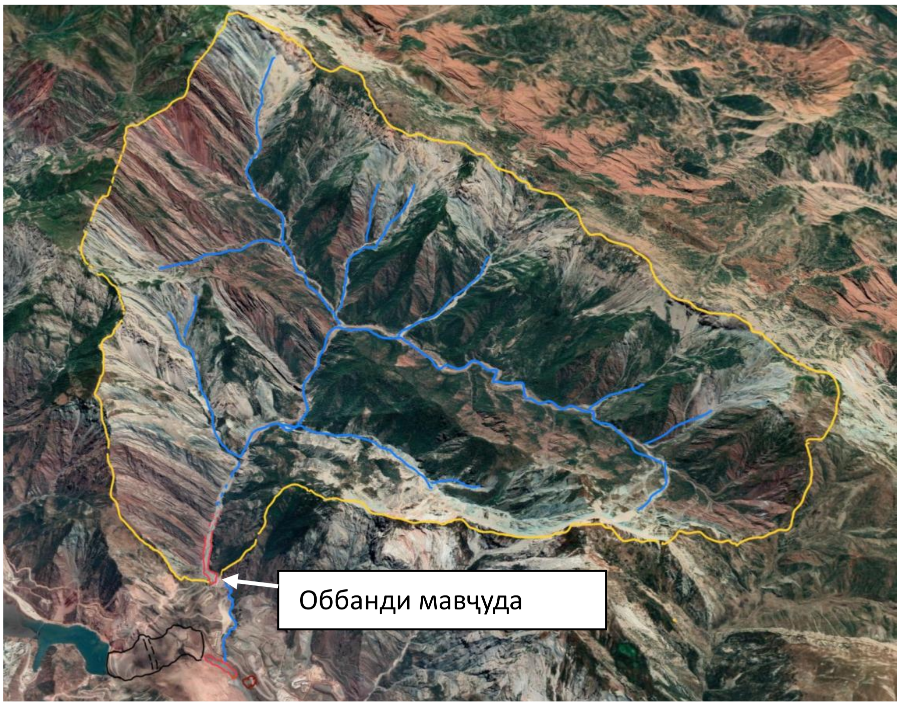

Расми 2. Ҳавзаи обҷамъкунии Обишӯр (контури зард) ва шабакаи обпартоӣ (кабуд)

Манбаъ: Осеби сарбанди Обишӯр ва оқибатҳои эҳтимолии он ба Лоти 2. Номаи ирсолшуда ба намояндаи Фармоишгар аз 24 июни соли 2024.

Обишӯр дар қисми зиёди сол хушк боқӣ мемонад, аммо дар давраҳои боронҳои шадид ба обхезиҳои ногаҳонӣ ва ҷараёнҳои калони селӣ дучор мешавад. Дар байни солҳои 2010 то 2015 барои ҳифзи иншооти НБО аз ин ҷараёнҳои селӣ сарбанди муҳофизатӣ аз сел дар Обишӯр тақрибан дар як километр болотар аз ҷойи ба ҳам пайвастан бо Вахш сохта шуд (Расми 3). Баландии сарбанд 60 метр буда, он 253 720 метри кубии бетонро дар бар мегирад..

Пас аз обхезӣ ва сели соли 2024, баландии сарбанд дар соли 2025 ба 10 метри иловагӣ афзун карда шуд ва ба тамғаи 1125 метр аз сатҳи баҳр расид; сӯрохиҳое, ки барои гузаронидани таҳшинҳо пешбинӣ шуда буданд, бо мақсади кам кардани осеб ба сохтор тағйир дода шуданд, ва қисми зиёди ҷинсҳои шикастпораю таҳшинҳои ҷамъшуда тоза карда шуданд. Ҳаҷми умумии иқтидори ҷамъкунӣ дар боло аз ин сарбанд дар айни замон 390 000 метри кубро ташкил медиҳад. Иншоот дар Расми 4 нишон дода шудааст.

Бевосита дар боло аз банди мавҷуда, водии Обишӯр бо нишебиҳои шадид, ҷарҳои чуқур ва ҷараёнҳои пурзӯри селӣ тавсиф мешавад, ки аз фурӯравии нишебиҳо ва лағжишҳо ба вуҷуд меоянд. Намунаҳои равандҳои ҷойивазкунии массаҳо, ки дар баъзе ҷойҳо рух додаанд, дар Расми 6 нишон дода шудаанд. Дар доманаи нишебиҳо сангҳои калон ва хурд тудаи сангрезаҳоро ташкил медиҳанд. Нишебиҳо асосан ранги хокистарранги хокистармонанд доранд, аммо дар баъзе ҷойҳо қитъаҳои сурхчаранги ҷинсҳои сангӣ намоёнанд, ки аз заминаи асосӣ фарқ мекунанд. Ҳатто дар ҷойҳое, ки растанӣ мавҷуд аст, сатҳи нишебӣ нобаробар ва дар баъзе ҷойҳо резанда буда, бо маводи сангӣ пӯшида аст. Дар қисми марказии водӣ ҷари танги амудӣ (обгузар) мегузарад, ки аз ҷараёни об ва эрозияи сатҳи таҳшинҳои коллювиалӣ ба вуҷуд омадааст. Сангҳои хурдтар, гил ва ҷинсҳои таҳшинӣ ба поён ҷорӣ шуда, дар ин маҷро то умқи номуайян ҷамъ шудаанд.

Расми 4. Нишебии болооби оббанди мавҷуда (2026)

Қисми болоии аксари нишебиҳо бо растании камшумор пӯшонида шудааст, ки аз буттаҳо ва дарахтони хурд иборат аст, ва дар баъзе ҷойҳо — аз миқдори ками алаф (Расми 6). Маҷрои ҷӯйборҳо дар маҷрои асосӣ ва шохобҳо дар қисми зиёди сол хушк боқӣ мемонанд, ва оби сатҳӣ танҳо пас аз боронҳо ва обшавии барф ба вуҷуд меояд. Дар ин давраҳо ҷараён ба поён одатан аз байни таҳшинҳои аллювиалӣ ва коллювиалӣ мегузарад, на дар рӯи сатҳ. Поёнтар аз сарчашмаҳои шохобҳо оби сатҳӣ танҳо пас аз боронҳои тӯлонӣ ё тӯфонҳои шадид ба вуҷуд меояд. Боронҳои шадид, махсусан дар якҷоягӣ бо обшавии баҳории барф, метавонанд обхезиҳои селӣ ба вуҷуд оранд, ки ба ҷойикунии шикастпораҳо, махсусан маводи майда оварда мерасонанд, ва ин метавонад боиси ҷараёнҳои селӣ дар поён гардад, ки (тавре қайд карда шуд) ба банди мавҷуда дар соли 2024 осеб расонданд.

Расми 1. Намунаҳои тавлиди мавод аз деворҳои водӣ

Гуногунии биологии заминӣ дар водӣ ниҳоят маҳдуд аст. Гарчанде таҳқиқот гузаронида нашудааст, эҳтимоли хеле кам аст, ки дар ин ҷо намудҳои заминӣ ё обӣ, ки аҳамияти ҳифзи табиат доранд, ҳатто аҳёнан вохӯранд, ки ин аз сабаби набудани муҳити зисти мувофиқ аст ва аз ҷониби Кумитаи ҳифзи муҳити зист тасдиқ шудааст. Қаъри водӣ асосан коллювии сангини

Расми 6. Нишебиҳо камрастанӣ

безироатро ифода мекунад. Вақте ки дар сатҳи болоӣ оби ҷорӣ пайдо мешавад, тавре ки дар натиҷаи боронҳо ва обшавии барфи ахир дар вақти аксбардорӣ ба амал омад, он аз маҷрои танг, ки ба поёни водӣ фуромада меравад, ҷорӣ мешавад, тавре ки дар Расмҳои 7 ва 8 нишон дода шудааст.

Расми 7. Таҳшинҳои коллювиалӣ дар қаъри дара

Сифати ҳаво дар водӣ дар маҷмӯъ хуб аст; ягона манбаи ифлосшавӣ чангест, ки дар натиҷаи сохтмони НБО-и Роғун, ки дар чанд километр дуртар ҷойгир аст, ба вуҷуд меояд. Ба ғайр аз зарраҳои майдае, ки ҷараёни об ҳангоми гузаштан аз қабати коллювиалии эрозияшуда мебарад, дигар манбаъҳои ифлосшавӣ, ки ба сифати об таъсир расонида тавонанд, вуҷуд надоранд; интизор шудан мумкин аст, ки ин ба тиратобии ниҳоят баланди об оварда мерасонад.

Танҳо барои истифодари расмӣ

Расми 8. Дараи Обишӯр болотар аз оббанди мавҷуда

Бо мақсади пешгирии такрори ҳодисаҳои соли 2024, ки дар натиҷаи онҳо оббанди муҳофизатии мавҷуда осеб дид ва ба объектҳои НБО-и Роғун таҳдид ба вуҷуд омад, ҶСК навсозии оббанди муҳофизатии мавҷударо анҷом медиҳад ва чор оббанди муҳофизатии нав дар боло аз оббанди мавҷуда месозад. Ин оббандҳои нав иншооти доимӣ нахоҳанд буд, балки барои мӯҳлати истифодабарии тақрибан дусола ҳисоб карда шудаанд, то он даме ки иншооти доимӣ тарроҳӣ ва сохта шаванд. Мақсади сохтмони чор оббанди нави боздоранда аз таъмини муҳофизати иловагӣ ба корҳои ҷорӣ оид ба бунёди ҳавзи обпартоӣ дар дарёи Вахш иборат аст, бо роҳи:

- Таъмини ҳаҷми нигоҳдории таҳшинҳо ва таҳнишастҳо ба андозаи 510 000 метри кубӣ
- Кам кардани эрозияи умумии маҷрои дарё тавассути паст кардани суръати ҷараён, ташаккули шакли «зинамонанди» маҷро ва васеъ кардани маҷро.

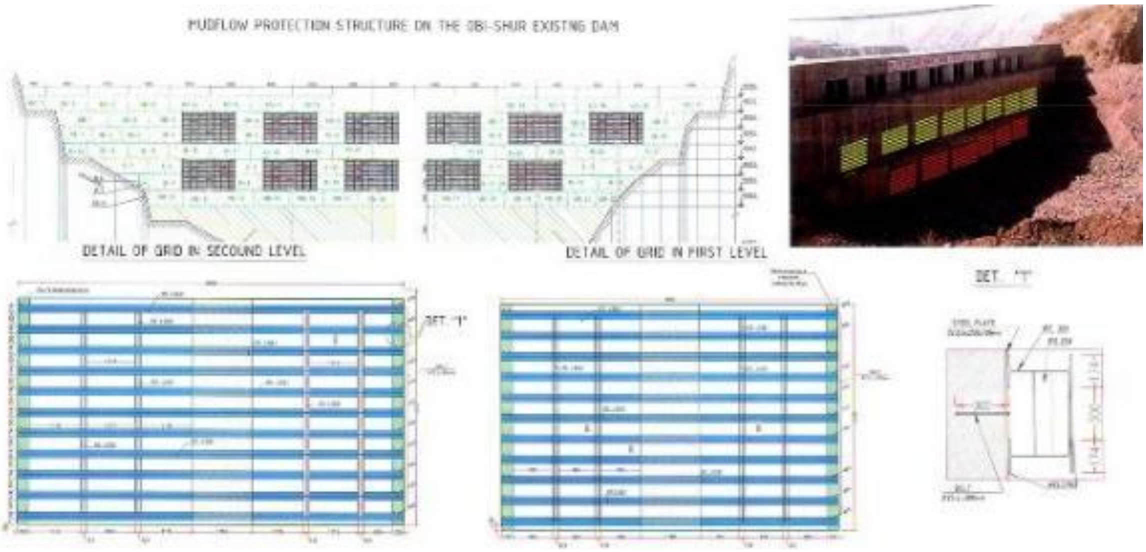

Расми 9. Навсозии оббанди мавҷудаи Обишӯр

Пешбинӣ мешавад, ки пудратчӣ барои иҷрои ин корҳо коргарони иловагӣ ҷалб намекунад, балки ба истифодаи коргароне идома медиҳад, ки дар соли 2025 корҳои навсозии оббанди мавҷударо ба анҷом расониданд ва айни замон дар сохтмони НБО-и Роғун машғуланд. Дар маҷмӯъ ба лоиҳаи «Обишӯр» тақрибан 80 коргар ҷалб карда шудаанд; иҷрои корҳо 25–30

фоизро ташкил медиҳад (ба ҳолати ибтидои апрели соли 2026) ва анҷоми корҳо то моҳи майи соли 2026 интизор меравад.

Навсозии оббанди мавҷуда насби иншооти иловагии муҳофизат аз ҷараёнҳои селиро дар тарафи болоии оббанд пешбинӣ мекунад, тавре ки дар Расми 9 нишон дода шудааст. Инҳо барои пешгирии воридшавии маводи калонҳаҷм ва осеб расонидан ба тарафи поёнии оббанд пешбинӣ шудаанд.

Ҷойгиршавии оббандҳои мавҷуда ва оббандҳои нави пешниҳодшаванда дар расми 10 нишон дода шудааст. Тавре ки нишон дода шудааст, оббандҳои нав аз болооб (№1, аз оббанди боздорандаи мавҷуда дуртарин) ба поёноб (№4, наздиктарин) рақамгузорӣ шудаанд. Барои сохтмони ҳар як оббанд, дар қаъри водӣ таҳкурсӣ аз плитаҳои бетонии пешакӣ рехташуда бо андозаи тақрибан 2 м² ва ғафсии 0,5 м гузошта мешавад, ва дар тарафи поёнии оббанд габионҳои бо санг пуршуда бо баландии 10 ё 14 метр гузошта мешаванд. Лоиҳаи нақшавӣ дар Расми 11 нишон дода шудааст, ва баландии оббандҳо дар Ҷадвали 2 оварда шудааст.

Ҷадвали 2. Андозаҳои оббандҳои нав 14

№.	*Паҳнии монеа (м)*	*Баландии монеа (м)*	*Масофа дар болооб аз сарбанди мавҷуда (км)*
1	58	14	2.1
2	58	14	1.7
3	43	10	1.4
4	43	10	0.7

Оббандҳои боздории таҳшинҳо иншооти обгузар хоҳанд буд, ки фраксияи сахти дурушти ҷараён/ҷараёни селиро нигоҳ медоранд. Онҳо обногузар нахоҳанд буд, ва бо тадриҷан нигоҳ доштани қисми зиёди фраксияи сахт, инчунин нишебии маҷроро кам карда, онро васеъ мекунанд, ки ин имкон медиҳад равандҳои эрозия ҳангоми обхезиҳои суст ва миёнашиддат

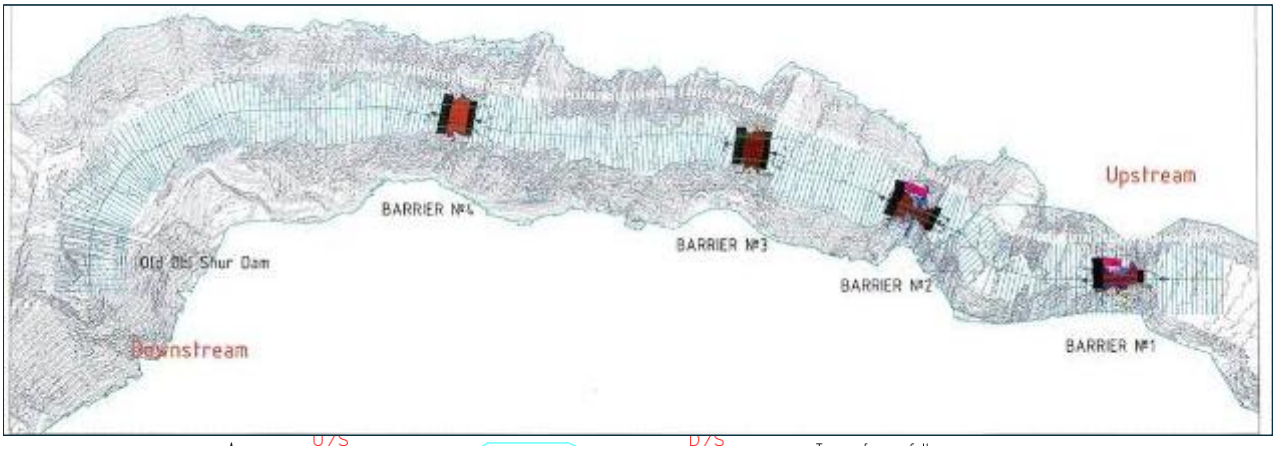

Расми 10. Ҷойгиршавии чор оббанди нави пешниҳодшаванда

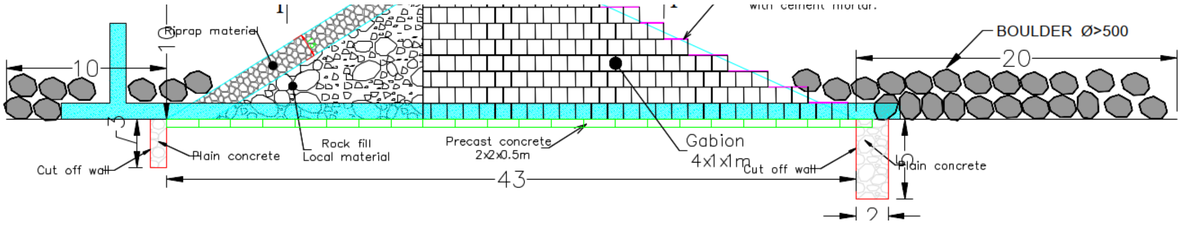

Расми 2. Тарҳи консептуалии оббанди нав

Танҳо барои истифодаи расмӣ

сабук карда шаванд. Онҳо бо иншооти обпартой таҷҳизонида мешаванд, ки ба чунин обхезиҳои суст ва миёнашиддат имкон медиҳанд бе лабрез шудан аз теппаи оббанд гузаранд — ҳарчанд дар ниҳоят онҳо бо таҳшинҳо баста мешаванд, вале ин дарҳол рух намедиҳад. Қисматҳои марказии иншоот аз габионҳо сохта мешаванд. Қабати чормертагии сангӣ теғаи паҳнояш ҳафт метр ва нишебии тарафи поёнобро бо таносуби 2,2H/1V муҳофизат мекунад, ва 1,5 метр сангчинӣ нишебии тарафи болообро бо таносуби 2H/1V мепӯшонад. Ҳамчун маводи болопӯш сангчинии омехта, ки аз маҷрои дарёи Обишӯр истихроҷ карда мешавад, истифода бурда мешавад. Ҳиссаи фраксияи регӣ 10 фоизро ташкил медиҳад (4,75 миллиметр). Пуркунии сангӣ бо қабатҳои ғафсии аз 0,75 то 1 м гузошта шуда, бо ғалтаки ларзиши 12-тонна зич карда мешавад.

Дар расмҳои 12, 13, 14 ва 15 ҷузъиёти оббандҳои 1 то 4 мутаносибан нишон дода шудаанд. Онҳо ё бо иншооти обпартоии дар як такягоҳ насбшуда (обгузар), ё бо қисмати марказии обпарто таҷҳизонида мешаванд. Оббандҳо барои гузаронидани об ҳангоми обхезии 10-сола, яъне тақрибан 100 м³/с, ҳисоб карда шудаанд.

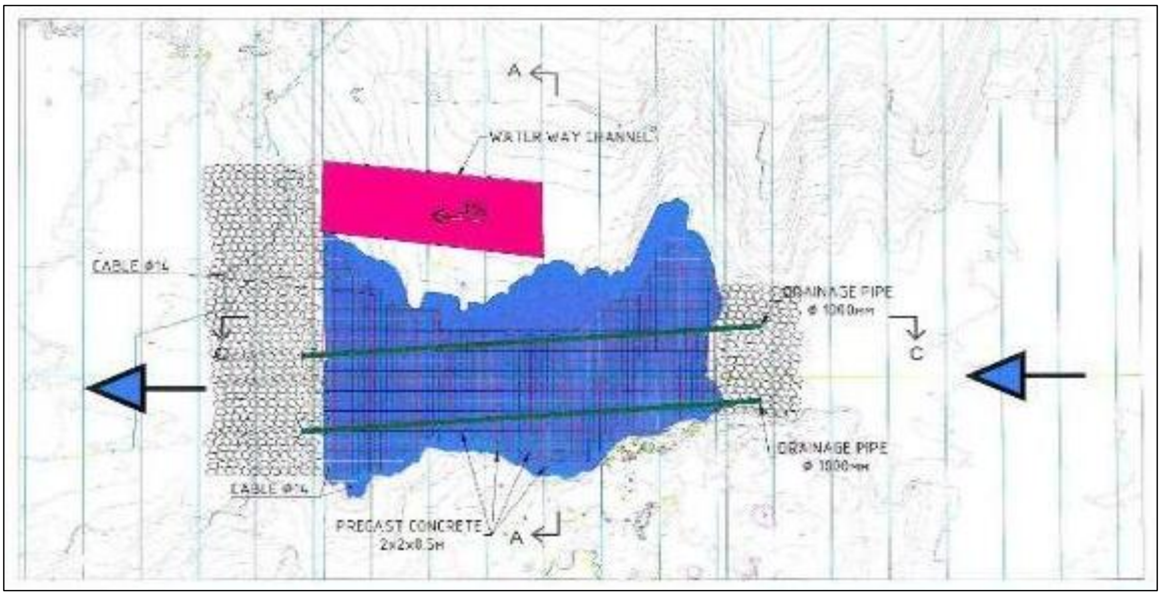

Расми 12. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 1

Танҳо барои истифодари расмӣ

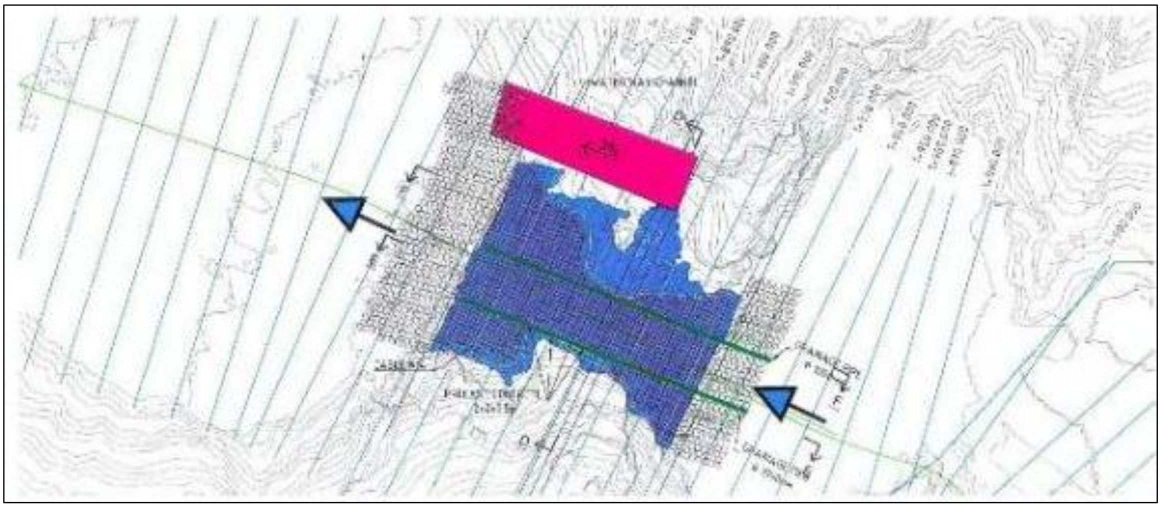

Расми 13. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 2

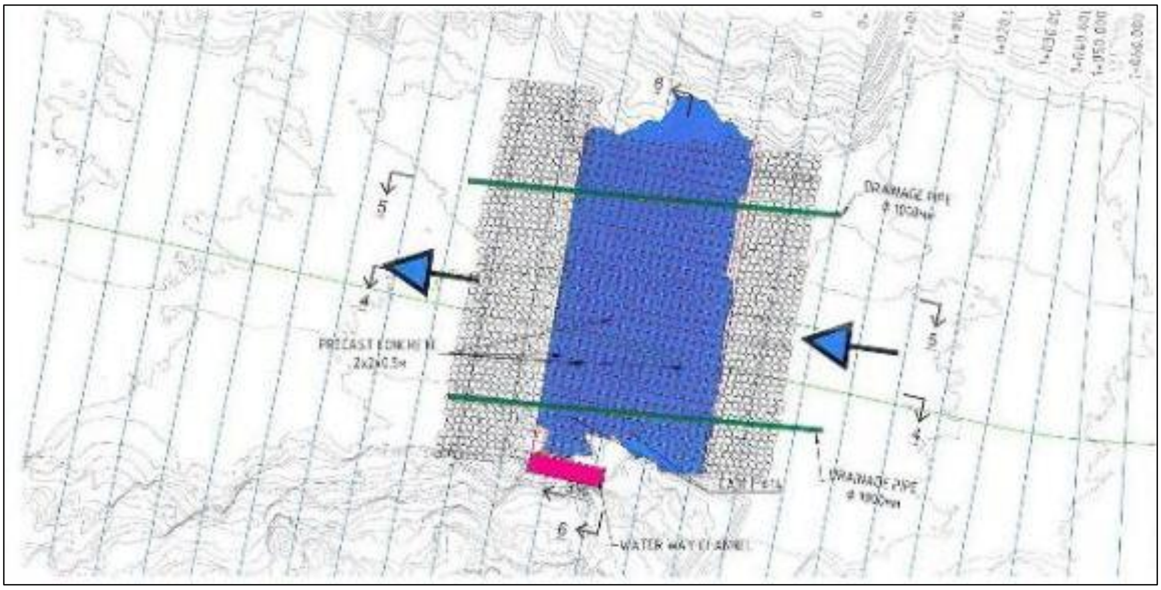

Расми 14. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 3

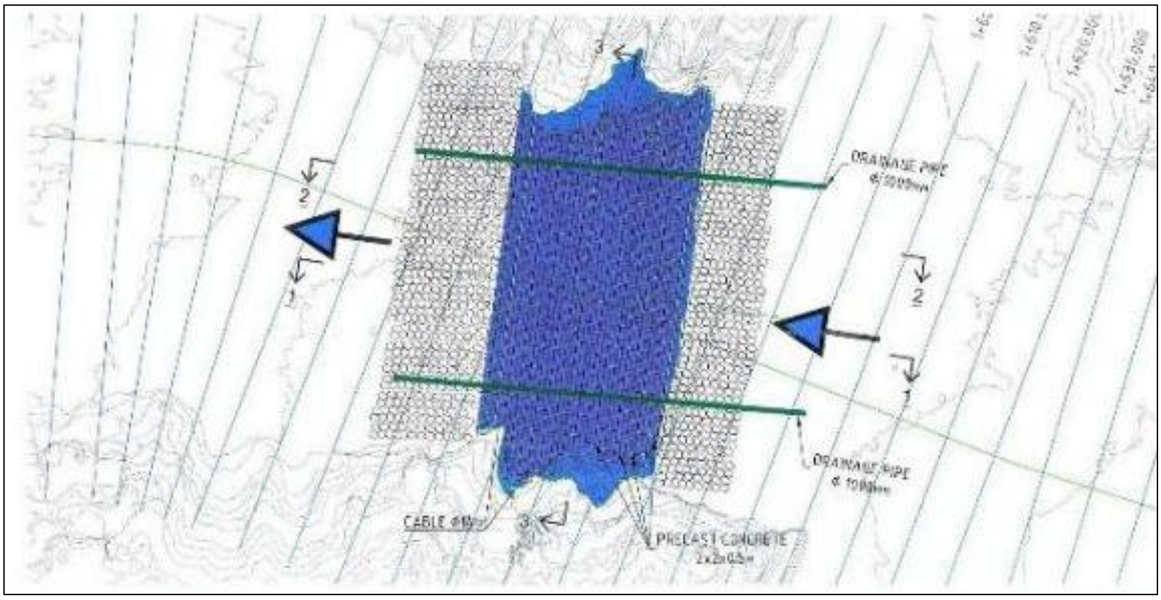

Расми 15. Монеа барои нигоҳдории таҳшинҳо № 4

Танҳо барои истифодари расмӣ

4. Таъсироти эҳтимолии экологӣ ва иҷтимоӣ ва чораҳои зарурии коҳишдиҳӣ

Сохтмони оббандҳо метавонад хатарҳо ва оқибатҳои эҳтимолӣ барои одамон ва муҳити зист ба бор орад. Дар маҷмӯъ онҳо нисбатан ночиз ҳисобида мешаванд, дар ҳоле ки ҷиддитарини онҳо хатарҳо барои коргарон мебошанд.

Сифати ҳаво. Воситаҳои нақлиётӣ ва таҷҳизот чанг ва ифлоскунандаҳои ҳаворо хориҷ мекунанд, вале миқдори онҳо хеле ночиз буда, ба сифати ҳаво таъсири нодида гирифташаванда мерасонад. Дар давраҳои хушксолӣ ҳаракати мошинҳои боркаш ва техникаи сайёр ба ташаккули чанг, эҳтимолан ба миқдори нисбатан зиёд, оварда мерасонад, ҳамчунон ки кандани хок аз қаъри водӣ низ. Азбаски корҳо дар баҳор, вақте ки борон бисёр меборад, гузаронида мешаванд, эҳтимолияти ин назар ба гузаронидани онҳо дар тобистон камтар аст. Дар ҳар сурат, агар роҳбарони лоиҳа ё кормандони ҳифзи муҳити зист чанги намоёнро мушоҳида кунанд, онҳо аз Пудратчӣ талаб мекунанд, ки обкашро ҷалб намуда, роҳҳо ва/ё дигар қитъаҳоеро, ки дар онҳо чанг мушкилот эҷод мекунад, об пошанд. Таъсири эҳтимолӣ дар беҳтарин ҳолат ночиз хоҳад буд.

Сифати об. Тавре ки қайд карда шуд, обҳои рӯизаминӣ, ки танҳо баъд аз боришот ва обшавии барф ҷорӣ мешаванд, ниҳоят тира мебошанд. Интизор намеравад, ки ягон тиратобии иловагӣ, ки дар натиҷаи вайрон кардани моводи рӯизаминӣ дар ҷараёни лоиҳа ба вуҷуд меоянд, ба оқибатҳои ҷиддӣ оварда расонад. Ягона таъсири эҳтимолӣ ба сифати об, ки метавонад аз лоиҳа бармеояд, ба рехтани сӯзишвории дизелӣ вобаста хоҳад буд, агар амалиёти сӯзишворигирӣ дар водӣ гузаронида шаванд. Пудратчӣ гузаронидани чунин амалиёти сӯзишворигириро манъ мекунад.

Гидрология. Дар маҷмӯъ, лоиҳа ба ҷараёни дарёи Обишӯр таъсир намерасонад, ба истиснои сусткунии ҳаракати обҳои обхезӣ ва нигоҳ доштани миқдори муайяни таҳшинҳои майда ва дурушт, ки бо об интиқол дода мешаванд. Ин ба дарёи Вахш таъсири ночиз мерасонад. Тавре ки қайд карда шуд, оббандҳои муваққатӣ барои тоб овардан ба сарфи об ба миқдори тақрибан 100 метри кубӣ дар як сония ($м^3/с$) ҳисоб карда шудаанд, ки мувофиқи баҳодиҳӣ тақрибан як бор дар 10 сол зиёд мешавад (яъне ҳангоми обхезии 10-сола). Тибқи баҳодиҳиҳо, ҳаҷми ҷараёни селӣ ҳангоми чунин ҳодиса тақрибан 663 $м^3/с$ бо давомнокии ҳодисаи 2,5 соат ташкил дода буд. Ҳодисаи шадидтар метавонад ба вайроншавии пайдарпайи оббандҳо ва дар ниҳоят ба вайроншавии оббанди мавҷуда оварда расонад. Агар ҳар яке аз оббандҳо дар лаҳзаи вайроншавӣ ҳаҷми ҳадди аксари обро нигоҳ медошт, дар маҷмӯъ тақрибан 510 000 $м^3/с$ партофта мешуд.

Ҳангоми таҳияи лоиҳаи нақшавӣ ва лоиҳаи кории чор оббанди муваққатӣ Намояндаи Фармоишгар таҳлили хатари вайроншавии чор оббанди нави нигоҳдории таҳшинҳоро ҳангоми лабрезшавӣ ба 0,75 м аз теға гузаронид, ки ин ба вайроншавии каскади оббандҳои нав ва партофтани таҳшинҳо оварда мерасонд (дигар хатарҳо, аз қабили заминларзаи шадид, таҳлил карда нашуданд). Дар ҷараёни таҳлил се сенария баррасӣ карда шуданд, ки дар онҳо чор оббанди нав пайдарпай (аз болооб ба поёноб) дар натиҷаи ҳодисаи гидравликӣ бо давомнокии зиёда аз 10 сол вайрон мешаванд. Аз рӯи натиҷаҳои таҳлил барои ин се сенария хулосаҳои зерин бароварда шуданд:

- Ҳамаи оббандҳои нав бо таҳшинҳо пур шудаанд: дар сурати шикасти оббандҳо, ҳаҷми таҳшинҳои ҷамъшудаи партофташуда, тибқи ҳисобҳо, 337 086 $м^3$-ро ташкил медиҳад, ки ин аз ғунҷоиши оббанди боздорандаи мавҷуда, ки ба 390 000 $м^3$

баробар аст, каме камтар мебошад. «Ҳамин тариқ, гузаштани обхезии 10-сола бо ҷараёни селӣ ба осеби иловагӣ ба оббанди мавҷуда оварда намерасонад».

- Ҳамаи оббандҳои нав холӣ мебошанд. Агар оббандҳо пайдарпай вайрон мешуданд, тибқи баҳодиҳӣ, аз оббанди мавҷуда тақрибан 29 000 м³ таҳшин мебаромад, ва ҳангоми ин он лабрез намешуд.

  Ҳамаи оббандҳои нав бо об пур шудаанд. «...иқтидори гузаронандагии оббанди [мавҷудаи] Обишӯр хеле зиёдтар аз сарфи пик ҳатто дар ҳолати обхезии шадид мебошад: обҳои обхезӣ дар сурати шикаст метавонанд тавассути оббанди Обишӯр бе лабрезшавӣ гузаронида шаванд» ва бидуни партофтани таҳшинҳо..

Хулоса бароварда шуд, ки «...хатари иловагие, ки аз ҷониби оббандҳои [нави] боздоранда ба вуҷуд меояд, ба афзоиши номақбули хатарҳо барои оббанди мавҷудаи Обишӯр оварда намерасонад».”[1]

Гуногунии биологӣ. Ҳамаи фаъолиятҳо дар қаъри водӣ анҷом дода мешаванд, ки моҳиятан ҷинси санглохи беҳосил буда, барои ҳайвонати маҳаллӣ муҳити зисти муфид намебошад. Ба деворҳои водӣ, ки дар баъзе ҷойҳо наботот кам ба назар мерасад, набояд таъсире расонида шавад. Ҳамин тариқ, лоиҳа ба гуногунии биологӣ таъсир намерасонад.
Нақлиёт. Ягона ҳаракати нақлиёт дар водӣ тавассути роҳи муваққатие, ки барои таъмини дастрасӣ ба майдончаҳои сохтмонӣ сохта шудааст, амалӣ мегардад. Ин барои ҷамоатҳои маҳаллӣ хатар эҷод намекунад ва барои коргарон хатари ночизро ифода мекунад. Талаботи Нақшаи идоракунии ҳаракати нақлиёт дар иншооти НБО-и Роғун, ки як қисми Нақшаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоии НБО-и Роғун мебошад, ба ронандагон (иҷозатномадиҳӣ, омӯзиш) ва воситаҳои нақлиётӣ (мавҷудияти тамғаи намоён, азназаргузаронии ҳаррӯза) татбиқ карда мешавад. Ҳамаи ронандагон аз рӯи ин талабот омӯзиш мегузаранд, аз ҷумла риояи реҷаи суръат ва истифодаи варақаҳои санҷиши ҳаррӯзаи пеш аз баромад барои санҷиши бехатарии воситаҳои нақлиётӣ. Ин ба таври самаранок таъсири эҳтимолиро то сатҳи нодида гирифташаванда кам мекунад.
Партовҳо. Дар ҷараёни фаъолияти лоиҳавӣ танҳо миқдори ниҳоят ночизи партовҳо ба вуҷуд меояд. Бештарин нигаронӣ партовҳои санитарӣ-маишие мебошанд, ки дар раванди фаъолияти ҳаётии коргарон ба вуҷуд меоянд — Пудратчӣ ҳоҷатхонаҳои биологӣ пешниҳод мекунад, ва партовҳои ҷамъовардашуда аз ҷониби пудратчии иҷозатномадошта барои коркард бароварда мешаванд. Блокҳои бетонии таҳкурсӣ дар ҷои дигар истеҳсол карда шуда, ба иншоот расонида мешаванд, бинобар ин изофаи бетон нахоҳад буд. Изофаи партов низ ба вуҷуд намеояд: фраксияҳои аз ҳад дурушт ё майда, ки ҳангоми ҷамъоварии сангҳо барои габионҳо аз қаъри водӣ берун оварда мешаванд, танҳо ба ҷои худ баргардонида мешаванд.
Идоракунии захираҳои меҳнатӣ. Хатарҳо ва таъсири эҳтимолӣ ба коргарон метавонанд кам пардохткунии музди меҳнат, маҳрум кардан аз рухсатӣ, зиёд кардани вақти корӣ ва дигар сӯиистифодаҳоро аз ҷониби корфармоён дар бар гиранд. Талаботи Нақшаи идоракунии захираҳои меҳнатии НБО-и Роғун, ки ба ҳайати Нақшаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоии НБО-и Роғун дохил мешавад, аллакай ба ин коргарон татбиқ карда мешавад ва ба Пудратчӣ низ татбиқ

---

[1] Дар гузориш чунин қайд мавҷуд буд: «Динамикаи дарёи Обишӯр дар давраи обхезӣ душворбаҳогузоришаванда мебошад, хусусан дар қисмати қобилияти ҷараёни сел барои шустани обовардаҳое, ки қаблан дар обанборҳо таҳнишин шудаанд... Ҳангоми гузаронидани ин таҳлили хатарҳо фарзияҳои соддакардашуда ва консервативӣ (инкишофи босуръати вайроншавӣ, ба ҳадди аксар расонидани ҳаҷми обовардаҳои ҷамъшудаи ба ҳаракат овардашуда ва ғайра) истифода шудаанд».

карда шуданашро идома медиҳад. Эҳтимолияти ҷалби занон ба корҳо кам дониста мешавад, бинобар ин хатари истисмори ҷинсӣ, зӯроварӣ ё таъқибот (SEAH), инчунин зӯроварии гендерӣ (GBV) амалан мавҷуд нест.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ (ҲМ ва ТБ). Ҳангоми сохтмони монеаҳои нави муҳофизат аз сел коргарон ба як қатор хатарҳои эҳтимолӣ барои саломатӣ ва бехатарӣ дучор мешаванд. Ба инҳо кор дар наздикии техникаи вазнин ва воситаҳои нақлиётӣ, бардоштани дастии борҳои вазнин (сангҳо) ва мавҷудияти чанг дар ҳаво дохил мешаванд. Ҳамчунон ки габионҳо ба оббандҳо илова мешаванд ва баландии онҳо аз қаъри водӣ боло меравад, коргарон вазифаҳоро дар баландӣ иҷро мекунанд, ки афтидан аз он хатарнок аст. Барои пешгирӣ ё кам кардани хатарҳо, Пудратчӣ Нақшаи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатариро дар асоси муайянкунии хатарҳо ва баҳодиҳии хатарҳои хоси ин лоиҳа таҳия намудааст. Нақша аз принсипҳои роҳнамои системаи идоракунии ҲМ ва ТБ, ки ба ҳайати Нақшаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоии НБО-и Роғун дохил мешавад, пайравӣ мекунад. Нақшаи мазкур аз ҷониби Намояндаи Фармоишгар (НФ) баррасӣ ва тасдиқ карда шудааст.

Коргарон инчунин метавонанд ба хатари обхезиҳои ногаҳонӣ дар ҳолати боронҳои шадид дар давраи сохтмон дучор шаванд. Пудратчӣ тартиби эвакуатсияи зуди коргаронро дар ҳолати боришоти шадид таҳия намудааст. Ин тартибот аз ҷониби НФ баррасӣ ва тасдиқ карда шудааст.

Саломатӣ ва бехатарии аҳолӣ. Таъсир ба саломатӣ ва бехатарии аҳолии маҳаллӣ интизор намеравад. Дар доираи чор километр аз водии Обишӯр ду деҳа ҷойгир буданд. Кишроғ дар соҳили чапи дарёи Вахш поёнтар аз НБО-и Роғун, тақрибан дар масофаи 3,2 км аз водии Обишӯр ҷойгир буд. Тахакчашма низ дар соҳили чап, вале болотар, тақрибан дар масофаи 3,6 км аз водии Обишӯр ҷойгир буд. Сокинони ин деҳаҳо водиро барои чаронидани чорво истифода мебурданд. Ҳамаи сокинон дар доираи Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК)-и Марҳилаи 1-уми лоиҳаи Роғун кӯчонида шуданд, ва водӣ дигар барои чарогоҳ ё обнӯшонидани чорво истифода бурда намешавад. Замин дар моликияти давлатӣ қарор дорад, ба ягон шахси воқеӣ вобаста нашудааст ва барои ягон истифодаи мушаххас захира нашудааст.

Ҳоло наздиктарин маҳалли аҳолинишин Паси Мухраҳо мебошад, ки тақрибан дар масофаи 4,4 км аз водӣ дар соҳили рости дарёи Вахш ҷойгир аст. Паси Мухраҳо дар доираи майдончаи сохтмонии НБО-и Роғун ҷойгир буда, дар он тақрибан 400 нафар (70 хоҷагии хонаводагӣ) зиндагӣ мекунанд. Деҳа дар тарафи муқобили Обишӯр дар соҳили дарёи Вахш ҷойгир аст ва ҳамин тариқ барои гузаштани сокинон дастнорас мебошад. Дигар деҳаи наздиктарин Сайидон аст, ки дар масофаи 8,4 км дар соҳили чапи Вахш болотар аз майдончаи сохтмонии НБО ҷойгир аст. Дар Сайидон тақрибан 530 нафар (103 хоҷагии хонаводагӣ) зиндагӣ мекунанд; дар он ҷо чарогоҳҳои хеле наздиктар мавҷуданд, ва силсилакӯҳҳо монеаи истифодаи водии Обишӯр аз ҷониби сокинони ин деҳа мешаванд. Ҷойгиршавии ин деҳаҳо дар Расми 16 нишон дода шудааст. Сарфи назар аз набудани маълумот дар бораи истифодаи водӣ, ҶСК «НБО-и Роғун» 23 апрели соли 2026 бо роҳбарони Паси Мухраҳо ва Сайидон машваратҳои пешакӣ мегузаронад, то набудани истифодаи заминҳоро тасдиқ намояд; дар ҷараёни вохӯриҳои пешакӣ роҳбарони Паси Мухраҳо ягон нигаронӣ баён накарданд.

Мероси фарҳангӣ. Маълумот дар бораи мавҷудияти объектҳои мероси фарҳангӣ вуҷуд надорад, таъсир ба онҳо интизор намеравад. Сохтмон бо қаъри водӣ маҳдуд аст, ки бо пораҳои сангин, ки аз ҷониби эрозия аз деворҳои водӣ ва аз болообҳо оварда шудаанд, пур шудааст.

Ҷанбаҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ. Дар ҳоле ки манфиатҳои васеътари иҷтимоӣ-иқтисодӣ барои минтақа бо татбиқи устувори лоиҳаи НБО-и Роғун алоқаманданд, сохтмони оббанд дар Обишӯр бо сабаби хусусияти кӯтоҳмуддат ва маҳаллии корҳо, инчунин аз ҳисоби саҳмгузорӣ ба иқтисодиёти маҳаллӣ тавассути пардохти музди меҳнат ба коргарон, таъсири хеле маҳдуди мусбат ё таъсири ночизи манфӣ мерасонад. Лутфан мушаххас созед, ки оё қувваи корӣ аз ҷамоати маҳаллӣ ҷалб карда мешавад ё не.

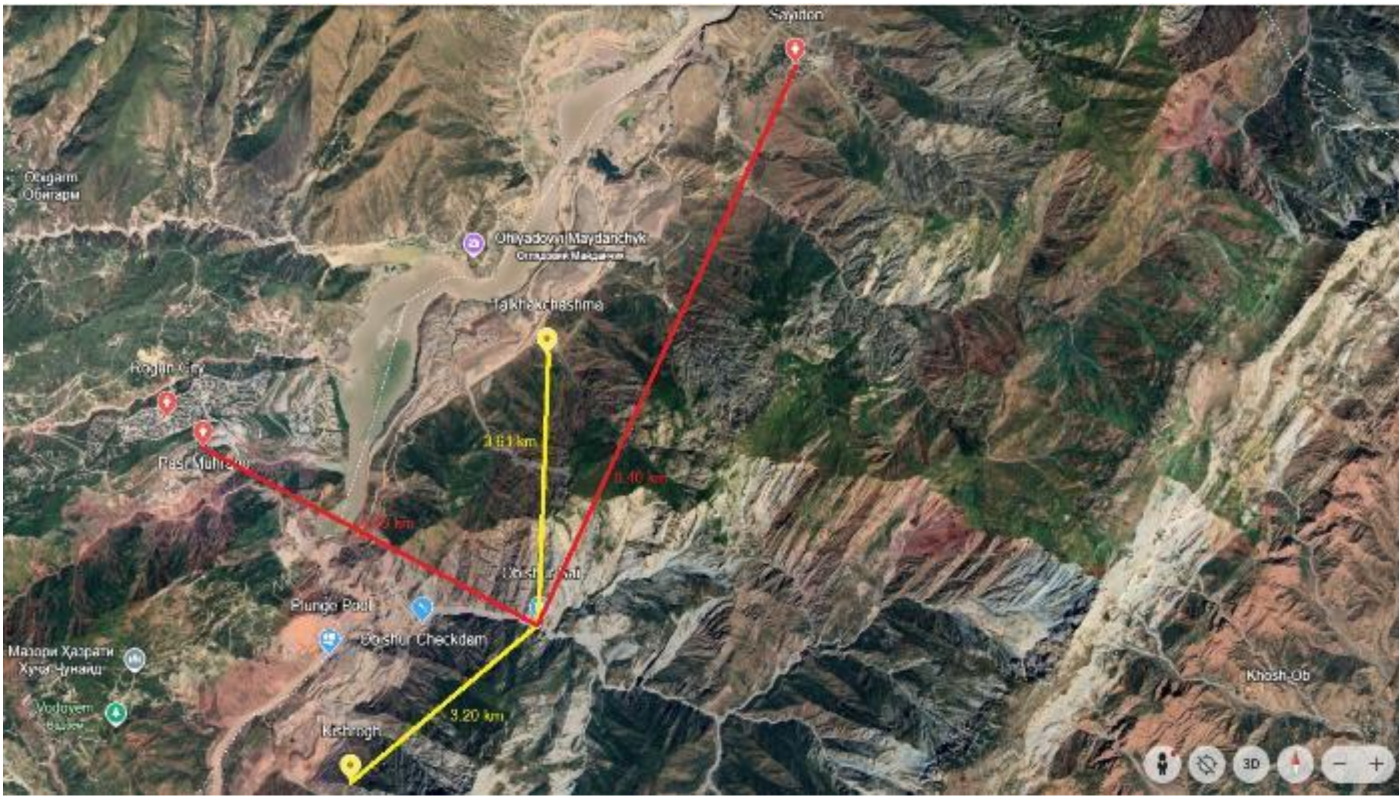

Расми 16. Ҷойгиршавии маҳалҳои аҳолинишини мавҷуда ва собиқ дар наздикии дараи Обишӯр

5. Нақшҳо ва ӯҳдадориҳо

Ҷонибҳои масъул барои нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоии (ЭваИ) лоиҳа дар Ҷадвали 3 оварда шудаанд.

Ҷадвали 3. Механизмҳои татбиқ

№	*Ташкилот / Шахси ҳуқуқӣ*	*Нақш*
1	Бонки ҷаҳонӣ ва дигар институтҳои молиявии байналмилалӣ (ИМБ)	Назорат аз болои нишондиҳандаҳо дар соҳаи ЭваИ ва мониторинг.
2	Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Соҳиби лоиҳа / Қарзгир. Масъулияти умумиро барои Лоиҳа ба зимма дорад.
3	Кумитаи ҳифзи муҳити зист (КҲМЗ)	Масъул барои додани иҷозатномаҳои экологӣ (тибқи маълумоти пешакӣ, гирифтани иҷозатномаҳо талаб карда намешавад).
4	Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикӣ дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон	- Назорат аз болои татбиқи лоиҳа ва нишондиҳандаҳо дар соҳаи ЭваИ аз номи Ҳукумат. - Ҳамкорӣ бо МММ.
5	ҶСК (Ҷамъияти саҳомии кушодаи) «НБО-и Роғун»	Фармоишгар. Барои тарроҳӣ ва татбиқи лоиҳа масъулият дорад.
6	НФ (Намояндаи Фармоишгар)	Аз номи Фармоишгар амал мекунад; барои назорат аз болои рафти тарроҳӣ ва татбиқи лоиҳа, аз ҷумла назорати нишондиҳандаҳо дар соҳаи ЭваИ ва риояи талабот аз ҷониби Пудратчӣ масъулият дорад.

7	Пудратчӣ (ҶСК «Тоҷикгидроэлектромонтаж» — ТГЭМ)	Барои тарроҳӣ ва сохтмони иншоот тибқи шартнома бо ҶСК «НБО-и Роғун», аз ҷумла татбиқи чораҳои зарурии сабуккунии таъсирот ва назорати нишондиҳандаҳо дар соҳаи ЭваИ, масъулият дорад.

6. Барномаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоӣ (БИЭИ)

Тавре ки дар бахши 4 қайд карда шуд, татбиқи лоиҳа метавонад як қатор таъсироти эҳтимолиро ба одамон ва муҳити зист ба бор орад. Барои баҳодиҳӣ ва назорати ин таъсирот, инчунин барои пайваста баланд бардоштани нишондиҳандаҳои умумии экологӣ ва иҷтимоии Лоиҳа, Пудратчӣ нақшаҳо ва тартиботи идоракунии экологӣ ва иҷтимоии корҳои лоиҳавиро, ки ба Арзёбии ибтидоии экологии мазкур мувофиқ мебошанд, таҳия намудааст, ва Намояндаи Фармоишгар онҳоро тасдиқ кардааст. Барномаи идоракунӣ нақшаҳо ва тартиботи дар бахши 4 зикршуда, аз ҷумла Нақшаи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатариро дар бар мегирад. Илова бар ин, Пудратчӣ чораҳоро оид ба таъмини омодагии садамавӣ ва вокуниш пешбинӣ намудааст. Дар байни ҳолатҳои эҳтимолии садамавии фарогирифташаванда — вокуниш ба пур шуда рехтани об аз теға ё вайроншавии оббандҳои нав ва/ё мавҷуда, инчунин ба обхезиҳои ногаҳонӣ, ки барои коргарон дар водӣ таҳдид эҷод мекунанд, мебошанд.

Агар дар ҷараёни мониторинг, аз назаргузаронӣ ё санҷиши ҳуҷҷатгузорӣ аз ҷониби Пудратчӣ, Намояндаи Фармоишгар ё ҶСК риоя нашудани талаботи экологӣ ва иҷтимоии шартнома ва нақшаҳо ва тартиботи идоракунии тасдиқшуда аз ҷониби Пудратчӣ муайян карда шавад, чораҳои дахлдор то ба даст овардани натиҷаҳои қаноатбахш ва бартараф кардани вайронкуниҳо андешида мешаванд. Ҳолатҳои риоя накардани талаботи экологӣ ва иҷтимоӣ фавран ё дар муҳлати амалан имконпазири кӯтоҳтарин бартараф карда мешаванд; дар ҳамин ҳол чораҳои зарурии ҷавобӣ ба хатари номутобиқатии муайяншуда мутаносиб хоҳанд буд — аз вайронкуниҳои ночиз (масалан, истифода накардани воситаҳои мувофиқи муҳофизати инфиродӣ) то ҳолатҳое, ки барои ҳаёт таҳдид эҷод мекунанд (истифодаи номувофиқи таҷҳизот).

Ба истиснои ҳолатҳои аз ҳама ночиз, далелҳои риоя накардани талабот ба таври ҳуҷҷатӣ сабт карда мешаванд, ва вайронкуниҳои такрорӣ ба тариқи ҳатмӣ қайд карда мешаванд. Ҳамаи тарафҳо — Намояндаи Фармоишгар, ҶСК ва Пудратчӣ — системаи зинавии ҷаримаҳоро барои вайронкуниҳои такрории талаботи экологӣ ва иҷтимоӣ, аз ҷумла талабот оид ба истифодаи воситаҳои муҳофизати инфиродӣ, татбиқ мекунанд. Тартиби татбиқи ҷаримаҳо аз огоҳии шифоҳӣ оғоз меёбад, баъди огоҳии хаттӣ меояд, ва ҳангоми зарурат — аз кор озод кардани коргар барои вайронкуниҳои такрорӣ.

Системаи зинавии шабеҳи ҷаримаҳо нисбат ба роҳбарон ва менеҷерон, инчунин нисбат ба ширкатҳо дар ҳолати вайронкуниҳои такрории талаботи бехатарӣ ё дигар вайронкуниҳои вобаста ба корҳо ё коргароне, ки таҳти роҳбарии онҳо қарор доранд, татбиқ карда мешавад. Ҷаримаҳо инҳоро дар бар мегиранд: огоҳии шифоҳӣ, огоҳии хаттӣ, огоҳинома дар бораи номутобиқатӣ, боздоштани корҳо, дур кардани кормандон, ба таъхир андохтани сертификатҳои пардохт, ҷалби тарафи сеюм барои бартараф кардани вайронкуниҳо аз ҳисоби Пудратчӣ, бекор кардани шартнома.

Бо мақсади таъмини риояи талабот, Намояндаи Фармоишгар ва ҶСК ҳуқуқ доранд тамоми доираи чораҳои дар шартнома пешбинишударо, то ҳадди аз кор рондани кардани кормандон ё ба таъхир андохтани пардохт аз рӯи сертификатҳои мобайнӣ то анҷом ёфтани корҳо мувофиқи талаботи шартнома, аз ҷумла талаботи экологӣ ва иҷтимоӣ, татбиқ кунанд.

Менеҷерон ва мутахассисони ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарии Намояндаи Фармоишгар ва ҶСК салоҳият доранд, ки дар ҳолати муайян кардани вайронкуниҳои талаботи экологӣ ва иҷтимоӣ, ки метавонанд ба ҷароҳат, зарари молумулкӣ ё зарари ҷиддии экологӣ оварда расонанд, фавран корҳоро боздоранд. Дар чунин ҳолат танҳо роҳбари лоиҳа ва/ё менеҷер оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ ҳуқуқ доранд идомаи корҳоро иҷозат диҳанд, ва танҳо пас аз бартараф кардани вайронкуниҳои муайяншуда.

Илова бар ин, ҳамаи коргарон бояд аз ҳуқуқи худ оид ба рад кардани иҷрои кори хатарнок огоҳ бошанд, агар онҳо асосҳои мувофиқ дошта бошанд, ки кори ба онҳо супоридашуда хатарнок аст ё метавонад ба худи онҳо ё ба шахсони дигар зарар расонад. Дар чунин ҳолат роҳбари бевосита ва роҳбари лоиҳа вазифадоранд, ки тафтишот гузаронанд ва чораҳои дахлдорро барои кам кардани хатар ё тағйир додани шароити иҷрои кор андешанд. Коргароне, ки аз ҳуқуқи рад кардани кори хатарнок истифода бурдаанд, аз ҳар гуна амалҳои ҷавобӣ, табъиз ё ҷазо ҳимоят карда мешаванд. Коргарон вазифадоранд, ки дар бораи ҳар гуна шароити хатарноки меҳнатӣ ба менеҷерон оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ хабар диҳанд, ва ҳамаи тарафҳо бояд чунин таҷрибаро дастгирӣ кунанд..

7. Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ

Ҳисоботдиҳӣ оид ба нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ ба таври зерин амалӣ карда мешавад:

- Пудратчӣ ҳисоботҳои моҳонаро ба Намояндаи фармоишгар пешниҳод менамояд.
- Намояндаи фармоишгар ин ҳисоботҳо ва натиҷаҳои фаъолияти худро оид ба назорати экологӣ ва иҷтимоӣ дар ҳисоботҳои моҳонаи худ ба ҶСК «Роғун» ва ГТЛ ҷамъбаст мекунад.
- Ҷамъияти саҳомӣ (ҶСК) ҳисоботҳои семоҳаро ба ГТЛ пешниҳод менамояд.
- ГТЛ ҳисоботҳои нимсоларо (соле ду маротиба) ба Бонки Умумиҷаҳонӣ ва дигар институтҳои молиявии байналмилалӣ пешниҳод менамояд.

Ҳисоботҳои моҳонаи Пудратчӣ бояд маълумоти дар шартномаи дахлдор пешбинишуда, инчунин иттилооти зеринро оид ба нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ (ки қисме аз онҳо метавонанд берун аз доираи талаботи шартномавӣ бошанд) дар бар гиранд:

- Вазъияти вайронкуниҳо ва амалҳои ислоҳӣ, ки дар ҳисоботи моҳи гузашта ҳамчун ҳалнашуда инъикос шудаанд.
- Ҷамъбасти корҳои дар моҳи гузашта иҷрошуда, аз ҷумла омӯзиш оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ.
- Маълумот дар бораи кормандон: шумораи коргарон (аз ҷумла зерпудратчиён), таносуби коргарони маҳаллӣ, аз дигар шаҳрҳои Тоҷикистон ва хориҷӣ, шумораи занон ва мардон, шумораи кормандони нав, шумораи аз кор озодшудагон ва асосҳои аз кор озодкунӣ.
- Ҷамъбасти чорабиниҳо оид ба мониторинг/назорати экологӣ ва иҷтимоӣ: рӯз - одами мутахассисон оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ, шумораи аз назаргузаронӣ, объектҳои тафтишшуда ва ғайра.

- Натиҷаҳои чорабиниҳои назоратӣ дар соҳаи экология ва масъалаҳои иҷтимоӣ: вайронкуниҳои ошкоршуда ва чораҳои андешидашуда (огоҳиҳо ё аз кор озодкунӣ, амрномаҳо оид ба боздоштани корҳо, талабот оид ба таъмин бо воситаҳои бехатарӣ ё ВМИ - и нав, дигар чораҳо).
- Тавсифи вайронкуниҳои экологии ошкоршуда (резишҳо, нигоҳдории номувофиқи маводҳо, муомилаи номувофиқ бо партовҳо ва ғайра) ва чораҳои барои бартараф кардани номутобиқатиҳо андешидашуда.
- Тавсифи машваратҳо бо мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ ва аъзоёни ҷамоати маҳаллӣ: ҳайати иштирокчиён, ҳадафҳо ва натиҷаҳо.
- Ҷамъбасти шикоятҳои ҷонибҳои манфиатдор, ки дар давраи ҳисоботӣ ва бо маҷмӯи афзоянда ворид шудаанд; шумораи дар давра ва бо маҷмӯи афзоянда ҳалшудаҳо; шумораи ҳалнашудаҳо. Оид ба шикоятҳое, ки дар охири давраи ҳисоботӣ ҳал нашудаанд, бояд тавсифи шикоят, сабабҳои ҳал нашудан ва чораҳои дар давраи навбатӣ ба нақша гирифташударо нишон дод.
- Ҷамъбасти шикоятҳои коргарон, ки дар давраи ҳисоботӣ ва бо маҷмӯи афзоянда ворид шудаанд; шумораи дар давра ва бо маҷмӯи афзоянда ҳалшудаҳо; шумораи ҳалнашудаҳо. Оид ба шикоятҳое, ки зиёда аз 30 рӯз ҳалношуда боқӣ мемонанд, бояд тавсифи шикоят, сабабҳои ҳал нашудан ва чораҳои дар давраи навбатӣ ба нақша гирифташударо нишон дод.
- Корҳое, ки дар моҳи навбатӣ ба нақша гирифта шудаанд, ва мушкилоти интизорраванда.

Ҳисоботҳои Намояндаи Фармоишгар ба унвони ГТЛ ва ҳисоботҳои ҶСК ба унвони ГТЛ маълумоти ҷамъбастиро оид ба нишондиҳандаҳои дар боло зикршудаи пудратчиёни назоратшавандаи худ бо таваҷҷӯҳ ба шумораи кормандон, вайронкуниҳои ошкоршуда ва бартараф кардани онҳо, инчунин идоракунии шикоятҳо дар бар мегиранд; илова бар ин, дар онҳо фаъолияти назоратии худи онҳо низ тавсиф карда мешавад.

Ғайр аз ҳисоботи нақшавӣ, дар бораи ҳодисаҳо ва воқеаҳои назаррас фавран (ҳарчи зудтар, вале на дертар аз 48 соат аз лаҳзаи гирифтани маълумот дар бораи ҳодиса ё садама) хабар дода мешавад: аз ҷониби Пудратчӣ — ба Намояндаи Фармоишгар, аз ҶСК — ба ГТЛ, аз ГТЛ — ба қарздиҳанда(гон). Ба чунин ҳодисаҳо ва воқеаҳо инҳо дохил мешаванд: ҷароҳатҳои вазнин ё фавти коргарон, зарар ба моликияти хусусӣ ё ҷароҳат расонидан ба аъзоёни ҷамоати маҳаллӣ, резишҳои назаррас ё партофтани моддаҳои хатарнок ба муҳити зист, эътирозҳо ё бетартибиҳои вобаста ба лоиҳа, инчунин дигар ҳодисаҳое, ки дар шартнома пешбинӣ шудаанд.

Ҳар як чунин ҳодиса бояд барои муайян кардани сабабҳои аслӣ ва муқаррар кардани чораҳо оид ба пешгирии такроршавӣ тафтиш карда шавад. Натиҷаҳои тафтишотҳо ва чораҳои андешидашуда дар таҳлили сабабҳои аслӣ ба таври ҳуҷҷатӣ сабт карда мешаванд. Таҳлил таҳти роҳбарии ГТЛ гузаронида мешавад ва метавонад ба таври ҳамзамон ё пас аз тафтишоти расмии мақомоти салоҳиятдор анҷом дода шавад, вале то анҷом ёфтани тафтишоти расмӣ ба таъхир гузошта намешавад.